

Handläggare
Karin Söderling
Telefon: 08 50830121Till
Kyrkogårdsnämnden

Tertialrapport tertial 1, 2020 för kyrkogårdsnämnden

Förslag till beslut

1. Kyrkogårdsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av tertialrapport 1 för 2020 och överlämnar den till kommunstyrelsen
2. Kyrkogårdsnämnden godkänner ansökan om investeringsmedel om 11 mnkr för klimatåtgärder från Central medelsreserv i enlighet med bilaga 1
3. Kyrkogårdsnämnden godkänner ansökan om investeringsmedel om 8 mnkr för klimatåtgärder från Central medelsreserv i enlighet med bilaga 2
4. Kyrkogårdsnämnden godkänner ansökan om investeringsmedel om 3 mnkr för trygghetsskapande åtgärder från Central medelsreserv i enlighet med bilaga 4
5. Paragrafen begärs omedelbart justerad

Svante Borg
Förvaltningschef

Sammanfattning

Stadens nämnder ska via tertialrapporter till kommunstyrelsen följa upp verksamhetens mål och ekonomiska resultat. Kyrkogårdsnämnden gör i tertialrapport 1, för 2020, bedömningen att uppsatta mål och åtaganden kommer att uppnås och genomföras under året. I de stycken något eller några uppsatta delmål endast delvis nås, uppvägs detta mer än väl av den kapacitetsökning som förvaltningen åstadkommit beroende på Corona pandemin. Den ekonomiska prognosen

visar på ett överskott om 0,5 mnkr avseende driftbudgeten och ett överskott om 50,3 mnkr avseende investeringar. Överskottet vad gäller investeringar är kopplat till förseningar av två större projekt. Nämndens verksamhet har tydligt under första tertialens senare del påverkats av den pågående pandemin. Verksamheten förväntas även påverkas i betydande omfattning under tertial två.

Bakgrund

Nämnder och bolag ska återkommande under året och i tertialrapporter och årsberättelse följa upp verksamheternas mål och ekonomiska resultat. Kommunstyrelsen ska ges en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål. Befarade avvikelser mot mål och budget ska särskilt kommenteras. Rapporteringen sker i enlighet med stadens integrerade ledningssystem (ILS)

Läsanvisning

Under rubrikerna ”beskrivning” respektive ”förväntade resultat” finns texter hämtade från Verksamhetsplan 2020. Eventuella avvikelser gentemot verksamhetsplanen kommenteras särskilt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningsledningen och behandlats i förvaltningsgrupp 2020-05-19.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	5
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	7
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	7
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	7
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	8
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	10
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	11
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	13
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	14
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	14
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	15
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	16
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	16
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	20
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	24
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	24
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	25
Uppföljning av ekonomi.....	27
Uppföljning av driftbudget.....	27
Investeringar.....	27
Kvalitetsarbete.....	28
Konsekvenser av pågående pandemi.....	28

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 Projektbeskrivning klimatinvestering av fjärrvärme till Skogskyrkogården

Bilaga 2: Bilaga 2 Projektbeskrivning klimatinvestering vad avser åtgärder kring oljepannor

Bilaga 3: Blankett for rapportering av miljöprogrammet_ (003)

Bilaga 4: Bilaga 4.1 - Ansökan medel för trygghetsskapande åtgärder (002)

Sammanfattande analys

I tertialrapport 1 för 2020 görs bedömningen att uppsatta mål, åtaganden och aktiviteter kommer att uppnås under året. I två avseende redovisas genom gul markering delvis uppnådda delmål. Det gäller hur Folkhälsomyndighetens riktlinjer gett allmänheten och i detta fall särskilt barn och ungdomar begränsningar i tillgång till och användande av Skogskyrkogården. Det gäller även den mätning av aktivt medskapandeindex som gjorts tidigt under tertialen. Nämnden kommer under året att rikta särskilt uppmärksamhet mot hur förvaltningens arbetsmiljö utvecklas under året. En förändring av index i sig kan dock först erhållas under 2021.

Under tertial 1 har nämndens ansvarsområde på grund av effekter av Coronapandemin utsatts för en hård och i flera stycken komplicerad belastning. I en jämförelse av perioderna 2019-01-01—04-30 och 2020-01—04-30 har ökningen varit 386 (2562-2948) kremationer och 101 (191-292) kistbegravningar vilket motsvarar 15 % respektive 53 % ökning.

Då ökningen dessutom har varit koncentrerad till april redovisar månadsstatistiken för april 222 (631-853) kremationer och 107 (41-148) kistbegravningar d.v.s en ökning på 35 % respektive 261 %.

Uppdragen har trots detta lösts utan avgörande problem. Sammantaget görs därför bedömningen, trots ovan redovisade avvikelser att nämnden mer än väl löser uppdragen under 2020.

Den ekonomiska prognosen visar på ett överskott på 0,5 mnkr avseende på driftbudgeten och ett överskott med 50,3 mnkr avseende investeringar. Överskottet på investeringssidan härrör från förseningar inom projekten Järva begravningsplats och ombyggnation av arbetslokaler vid kvarter 15 C på Norra begravningsplatsen, vars lokaler brandskadades förra året.

Förseningen av etableringen på Järva är helt kopplad till de överklagandeprocesser som pågår. Igångsättningen av byggnationen av etapp 1 av Järva begravningsplats är uppskjuten till efter sommaren. Markentreprenaden är sedan oktober 2019 överklagad till förvaltningsrätten som ännu inte fattat beslut i ärendet. Stadsbyggnadsnämndens beslut om reservatstillstånd har överklagats till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har avvisat de klagandes rätt till överklagan enligt miljöbalken. Ytterligare prövning av de klagandes rätt till överklagan i mark- och miljödomstolen kan ytterligare försena projektet.

Vad gäller ombyggnationer på Norra begravningsplatsen har en ny upphandlingsprocess påbörjats då den förra, efter överklagande, underkänts av Förvaltningsdomstolen.

Nämndens verksamhet har under första tertialen påverkats av den pågående pandemin. Kapaciteten för jordbegravningar har utökats vid Strandkyrkogården och Spånga kyrkogård. Antalet platser för kylförvaring har till delar utökats och beredskap har även vidtagits för ytterligare kylförvaring om behov uppstår. Krematorierna har efter påskhelgen utökat driften till lördagar. Antalet ceremonier och urngravsättningar har minskat på grund av att anhöriga skjuter upp dessa för att minska risken för smittspridning i enligt folkhälsomyndighetens riktlinjer. Förvaltningen har därför beredskap för att ceremonier och urngravsättningar genomförs senare under sommaren och hösten.

Underhålls/reinvesteringsinsatser fortsätter att genomföras under året. Upprustningar och tillgänglighetsanpassningar av minneslundar och servicestationer, mark- och beläggningsarbeten på begravningsplatserna och träd- och buskplanteringar, är några av de åtgärder som genomförs. Arbetet med att ta fram vård- och underhållsplaner vid

begravningsplatserna fortsätter under året med stöd av Stockholms stadsmuseum. Investeringar som ökar tryggheten på begravningsplatserna prioriteras utifrån den jämställdhetsanalys som genomförts. Under året kan det bli aktuellt med ytterligare belysningsåtgärder på Sandsborgskyrkogården. Nämnden föreslås godkänna ansökan ur central medelsreserv för trygghetsinvesteringar för finansiering av detta projekt.

Miljöarbetet har fortsatt fokus på förbättrad avfallshantering samt energieffektiviseringar. Biogas ersätter numera naturgas vid driften av krematorierna. Metalldelar som återstår efter kremering tas om hand och lämnas till återvinning.

Verksamhetsplanen har kompletterats med en indikator som mäter minskning av ton CO₂e i enlighet med det utsläppsbeleg som nämnden har i Klimathandlingsplan 2020-2023.

Nämnden föreslås godkänna två olika ansökningar om kostnadstäckning för klimatinvesteringar, för avveckling av oljepannor som idag används för spetsvärme samt installation av fjärrvärme på Skogskyrkogården.

Nämnden tar emot aspiranter från Jobbtorg och personer anvisade av Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen samt tillhandahåller platser för feriearbetande skolungdomar i Stockholm. Antalet tillhandahållna platser för feriearbetande ungdomar bibehålls tills vidare men måste anpassas till det operativa läget.

Världsarvet Skogskyrkogården bidrar till besöksnäringen i Stockholm. Öppningen av Visitors Center har förskjutits till 30 maj på grund av pandemin. Planeringen för Skogskyrkogårdens 100-års jubileum fortsätter utifrån de restriktioner som kan bli aktuella med anledning av pandemin.

Sjukfrånvaron bland anställda uppgår till 5,0 %, vilket är nära målet på 4,8 %. Sjuktalen får anses mycket låga utifrån råden att under pandemin stanna hemma vid minsta förkylningssymtom.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Begravningsverksamheten utgör en viktig samhällsservice som präglas av en säker och tillförlitlig service med stor lyhörddhet inför den enskildes behov. Världighet och respekt är ledord för verksamheten. Begravningsplatserna är trygga och vackra kulturmiljöer med höga naturvärden. Under 2020 fortsätter arbetet med underhållsinsatser av anläggningarna. Investeringar som ökar tryggheten på begravningsplatserna prioriteras utifrån den jämställdhetsanalys som genomförts.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden arbetar aktivt med att öka sysselsättningen för Stockholmare genom att erbjuda praktikplatser till aspiranter från Jobbtorg, Antalet tillhandahållna platser för feriearbetande ungdomar bibehålls tills vidare men måste anpassas till det operativa läget. Förvaltningens planering syftar ändå till att inte behöva minska antalet platser på grund av pandemin.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	116			116	116	116 st	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2020
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	2			3	2	2 st	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2020
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	5			5	5	5	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2020
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	116 st	57 st	59 st	110 st	116	116 st	9 000 st	Tertial 1 2020

Nämndmål:

Nämnden ska bidra till ökad sysselsättning genom att erbjuda praktik till personer som står långt från arbetsmarknaden

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden kommer fortsatt att bidra till ökad sysselsättning genom att erbjuda praktikplatser till aspiranter från Jobbtorg samt till andra personer, exempelvis personer med funktionsnedsättning, som står utanför arbetsmarknaden. Det kan också bli aktuellt att erbjuda lärlingsplatser för olika yrkesutbildningar. Nämnden erbjuder 116 platser för feriearbetande skolungdomar.

Förväntat resultat

Att fler personer kan få arbetslivserfarenhet och därmed bli mer anställningsbara på arbetsmarknaden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Erbjuda praktikplatser	2019-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

● Uppfylls helt

Analys

Utifrån tidigare genomförd jämställdhetsanalys är det framförallt i upplevelsen av tryggheten på begravningsplatserna som skillnader mellan kvinnor och män är signifikant. Därför prioriteras arbetet med att öka säkerheten och den upplevda tryggheten. Det handlar bland annat om att förbättra brandskydd, belysningsåtgärder och sänkning av häckar för att ge bättre överblickbarhet. Sandsborgskyrkogården har fått ny belysning vid ett genomgående stråk för att öka tryggheten. Under 2020 ansöks om trygghetsmedel för ytterligare belysningsåtgärder vid Sandsborgskyrkogården.

Nämndmål:

Begravningsverksamheten präglas av tillförlitlighet och hög säkerhet. Stadens begravningsplatser upplevs som trygga, välskötta och säkra.

● Uppfylls helt

Beskrivning

Basen för förvaltningens säkerhetsarbete är tillförlitliga och säkra rutiner vid beställningar, kremationer, förvaring av kistor med stoft och urnor samt vid utlämning av urnor. Krematorieverksamheten präglas av hög säkerhet och god arbetsmiljö. Vid Råcksta krematorium, Nya Krematoriet/Skogskrematoriet och vid kylhuset på Norra begravningsplatsen finns kyllda utrymmen för förvaring av kistor med stoft.

In- och utpassering sker här med ett anpassat digitaliserat säkerhetssystem. Anläggningarna är kameraövervakade. Säkerhetsrutiner finns också för förvaring av urnor. Alla arbetsplatser genomgår regelbundet utbildningar i brandskydd och hjärt-och lungräddning. Säkerheten på begravningsplatserna har hög prioritet. Grävning av gravar sker på ett arbetsmiljömässigt säkert sätt och det finns branschrekommendationer som är vägledande för hur arbetet ska genomföras. Samråd med övriga storstadsförvaltningar sker med anledning av beredskap inför så kallade riskbegravningar. Gravstenssäkerheten är ytterst gravrättsinnehavarens ansvar men kyrkogårdsförvaltningen har också tillsyn och följer upp gravstenssäkerheten.

Kvinnor upplever begravningsplatserna som något mer otrygga jämfört med män. Åtgärder genomförs som ökar tryggheten, exempelvis förbättrad belysning, röjning av buskar och sänkning av häckar. Hög skötselnivå, god vinterväghållning, snabb sanering av klotter och åtgärdande av annan skadegörelse samt åtgärder för att förhindra brott ska ge besökarna en trygg och säker miljö. Stölder på begravningsplatserna är dock ett återkommande problem. Vaktbolag ronderar vid de större begravningsplatserna och det finns möjlighet att utöka ronderingen om behov uppstår. Samverkan sker med närpolisen kring åtgärder som kan vidtas för att hindra fortsatta stölder. Under året kommer möjligheterna till låsning av flertalet grindar till Skogskyrkogården att utredas.

Byte av belysningsarmaturer fortsätter på Strandkyrkogården. Arbetet med att ta fram ljus/mörker-planer för de olika begravningsplatserna fortsätter i första hand Västberga och Brännkyrka kyrkogårdar. Detta genomförs för att belysa behovet och prioriteringar av belysningsåtgärder. Utifrån den skadestatistik som finns tillgänglig bör fokus under 2020 också handla om att ta fram en ljus/mörker-plan för Skogskyrkogården.

Förväntat resultat

Att inga incidenter, allvarliga avvikelser eller olyckor sker inom verksamheten. Besökarna ska uppleva begravningsplatserna som välskötta, trygga och säkra. Att inga skillnader utifrån kön ska finnas för upplevelsen av tryggheten på begravningsplatserna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel besökare som upplever att Stockholms begravningsplatser är trygga				72		73		2020
Analys Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelse.								
 ♀ Andel besökare som upplever Stockholms begravningsplatser som välskötta				81		82		2020
Analys Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelse.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Brandskydd kapell	2016-01-01	2021-08-31	
 Byte av belysningsarmaturer på Strandkyrkogården	2015-01-01	2021-12-31	
 Framtagande av ljus/mörker-planer	2019-01-14	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Uppfylls delvis

Analys

På grund av pandemin har stadsmuseets guider inte tillåtit hålla visningar under våren. Visningstillfällena har flyttats till hösten, men det är osäkert om alla planerade visningar hinner genomföras under året. En dialog kommer att föras med stadsmuseet om hur och när visningar åter kan genomföras.

Nämndmål:

Världsarvets Skogskyrkogårdens värden ska förmedlas till barn och unga

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Stadens skolor erbjuder fria visningar av Världsarvet Skogskyrkogården. Vid visningarna förmedlas Världsarvets värden samt bakgrunden till Unesco:s Konvention om Skydd för Världens Kultur- och Naturarv.

Förväntat resultat

Att Stockholms barn och unga har god kännedom om Världsarvet Skogskyrkogården

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal barn som deltar i barnvisningar av Världsarvet Skogskyrkogården				600		400		2020
Analys								
Stadsmuseet har ställt in visningarna under våren och flyttat dem till höstterminen. Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelsen. En dialog kommer att föras med stadsmuseet om hur FHM riktlinjer avseende folksamlingar storlek påverkar en eventuell utökning av visningar.								

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

● Uppfylls helt

Nämndmål:

Begravningsverksamheten präglas av god service och lyhördhet för den enskildes behov.

● Uppfylls helt

Beskrivning

Hög tillgänglighet och lyhördhet för den enskildes behov präglar begravningsverksamheten. Tillgången till ceremonilokaler och tider för gravsättning anpassas efter behoven. Nämnden erbjuder också ett stort utbud av olika typer av planterings- och gravskötselavtal.

Kundtjänsten tar emot och förmedlar ärenden och synpunkter på verksamheten. Nämnden har också ett viktigt uppdrag att om behov uppstår medla vid olika tvister. Det kan exempelvis handla om val av begängelsemetod eller val av plats för ceremoni eller gravsättning.

Så långt det är möjligt anpassas stadens kapell till ceremonier enligt olika trosinriktningar och borgerliga förrättningar. Stockholmare har även möjlighet att gravsättas på andra platser i Sverige. På samma sätt har även icke stockholmare möjlighet att i mån av plats gravsättas på stadens begravningsplatser.

Strandkyrkogården ligger i ett naturskönt område men utnyttjas i liten grad för gravsättningar. En plan för utveckling av Strandkyrkogården har tagits fram. Under 2020 fortsätter arbetet utifrån denna samtidigt som planering för en ceremonilokal på Strandkyrkogården fortsätter.

Förväntat resultat

Nämnden tillhandahåller god service och en mångfald av gravskick.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Planering och byggnation av en ceremonilokal på Strandkyrkogården	2018-01-01	2022-12-31	
 Utveckling av Strandkyrkogården	2017-01-01	2023-12-31	
 Utvidgning av kvarter 14E på Norra begravningsplatsen	2018-01-01	2022-12-31	

Nämndmål:

Stadens begravningsplatser och begravningsverksamhet ska ha god tillgänglighet

● Uppfylls helt

Beskrivning

Tillgänglighetsanpassningar görs i samverkan med nämndens råd för funktionshinderfrågor där en gemensamt framtagna åtgärdslista är vägledande för prioriterade åtgärder. Under året planeras för förtätning av sittplatser, beläggningsarbeten, översyn av samt målning av trappnosar. Förbättrad skyltning av begravningsplatserna, upprustning av servicestationer är också insatser som syftar till att öka tillgängligheten. Tillgänglighetsanpassningar av busshållplatser vid Skogskyrkogården utreds på uppdrag av nämnden. Sandsborgskapellets tillgänglighet ska förbättras med en ny ramp och en ny ramp till Stora Gravkoret på Norra begravningsplatsen ska projekteras. Även en ramp vid Hässelby kapell kommer att utredas.

God tillgänglighet handlar också om lättillgänglig information via hemsida, kundtjänst och andra kanaler. "Hitta-graven" eller "Svenska Gravar"-hemsidorna är mycket välbesökta sökfunktioner och de utgör en service som ska öka tillgängligheten för besökaren. Sökfunktionerna på "Hitta-Graven" utökas fortlöpande och antalet besökare ökar kontinuerligt. Närmare 40 % av besöken på "Hitta Graven" görs dessutom via mobila tjänster.

En ny tillgänglighetsanpassad bänk tas fram till Skogskyrkogården. Detta görs via en ny upphandlingsform, s.k. innovationspartnerskap, där partnerskap tecknats med sex utvalda team med formgivare och producent. Ett utvalt team ska ha en produkt klar för leverans under 2020-2021.

Stadens program för tillgänglighet, Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023, är vägledande för projekteringen av en ny begravningsplats vid Järva friområde. Under 2020 pågår projektering för de nya byggnaderna.

Förväntat resultat

Begravningsplatser och ceremonilokaler ska vara anpassade för allas behov. Tillgängligheten till information är god.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal besökare på söktjänsten "Hitta Graven/Svenska Gravar"						225 000		2020
Analys Indikatoren följs upp i verksamhetsberättelse.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Beläggningsarbeten	2015-01-01	2021-12-31	
 Målning av trappnosar	2015-01-01	2021-12-31	
 Möbleringsprogram - förtätning av sittplatser	2015-01-01	2022-12-31	
 Ny ramplösning vid Sandsborgskapellet	2019-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nya bänkar till Skogskyrkogården	2016-01-01	2021-12-31	
 Projektera ny ramp till Stora Gravkoret, Norra begravningsplatsen	2019-01-01	2020-12-31	
 Skyltprogram - informationstavlor	2015-01-01	2021-12-31	
 Upprustning och tillgänglighetsanpassning av servicestationer vid Skogskyrkogården, Sandsborgskyrkogården och Norra begravningsplatsen.	2015-01-01	2022-12-31	
 Utredda ny ramp till Hässelby kapell	2019-01-07	2020-12-31	
 Utredning av tillgänglighetsanpassningar vid busshållplatser på Skogskyrkogården	2017-01-01	2021-12-31	
 Utveckla "Hitta Graven/Svenska Gravar"-tjänster	2015-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Analys

För att minska risken för smittspridning i samband med pandemin har ceremonitiderna i nämndens kapell glesats ut. Detta för att öka tiden för städning och vädring av lokalerna och för att minimera risken för att olika begravningsällskap möts. Kyrkogårdsnämnden arbetar också aktivt för att öka äldres trygghet, bland annat genom att förbättra belysningen av våra begravningsplatser.

Nämndmål:

Äldre ska känna sig välkomna och trygga på stadens begravningsplatser

 Uppfylls helt

Beskrivning

Många äldre besöker nämndens anläggningar. Det är av stor vikt att de känner sig välkomna och upplever god service vid sina kontakter med kyrkogårdsförvaltningen.

Arbetet med att öka tryggheten vid kyrkogårdsnämndens anläggningar riktar sig till alla besökare. I trygghetsmätningar upplever dock äldre en något högre upplevelse av otrygghet jämfört med yngre.

Förväntat resultat

Äldre rapporterar ökad upplevd trygghet vid nämndens anläggningar.

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Nämnden har ett gott samarbete med olika entreprenörer inom begravningsbranschen, exempelvis begravningsbyråer, florister och entreprenörer inom stenindustrin. I samband med pandemin har samarbetet med begravningsentreprenörerna intensifierats ytterligare.

Nämnden utvecklar begravningsplatserna för att möta kommande behov av gravplatser och efterfrågan av olika gravskick. Planeringen för Järva begravningsplats fortsätter. Byggstart för projektet har dock försenats på grund av överklagande av den första anläggningsentreprenaden samt överklagande av tillstånd för dispens från reservatsbestämmelser.

Nämndens verksamheter anpassas för en hållbar resursanvändning. Endast biogas används för driften av krematorierna. Metallrester efter kremation återvinns. Åtgärder genomförs och förbereds för att ytterligare minska koldioxidutsläppen. Nämnden prioriterar mål 15 i Agenda 2030-strategin som handlar om biologisk mångfald.

Kulturarvet på begravningsplatserna vårdas och underhålls. Världsarvet Skogskyrkogårdens värden förvaltas och förmedlas. Skogskyrkogården fyller i år 100 år och 25 års som världsarv. Förberedelser görs för att högtidlighålla detta.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

● Uppfylls helt

Nämndmål:

Nämnden ska ha ett gott samarbete med företagare

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens verksamheter har ett tätt samarbete med olika entreprenörer inom begravningsbranschen, exempelvis begravningsbyråer, florister, entreprenörer inom stenindustrin, leverantörer av upphandlade tjänster mm. Höga krav ställs på att detta samarbete fungerar på ett bra sätt för att levererade tjänster ska ha hög kvalitet och så att misstag undviks. Olika samrådsorgan finns, BESK-gruppen med representanter från begravningsbyråbranschen och förvaltningen, Transportgruppen med aktörer som utför transporter av avlidna samt OAA (Omhändertagande av avlidna) tillsammans med bland annat Region Stockholm och begravningsbyråbranschen.

Förvaltningen arbetar med implementeringen av förbättrade webb- och informationslösningar som ska ge snabbare och säkrare handläggning vid beställningar av tjänster.

Förväntat resultat

Att levererade tjänster ska ha hög kvalitet och att inga avvikelser sker.

Analys

Under den pågående pandemin har samarbetet med regionen och begravningsentreprenörerna intensifierats ytterligare.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel begravningsentreprenörer som bokar via webb-Aveny (tidigare Grabo)				44,16 %		46 %		2020
Analys Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelse.								

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Nämndmål:

Stockholmarna ska erbjudas en mångfald av gravskick

 Uppfylls helt

Beskrivning

Begravningsverksamheten omfattar alla stockholmare, oavsett etnisk eller religiös tillhörighet eller annan bakgrund. Stadens begravningsplatser präglas därför av en stor variation av gravskick, gravplatser och anpassningar till olika begravnings seder mm.

Runt Järvafältet bor drygt 60 000 människor och de representerar en mångfald av kulturer som också efterfrågar olika gravskick utifrån olika trosuppfattningar. Den nya begravningsplatsen på Järvafältet ska ge utrymme för dessa behov, samtidigt som den ska ta hänsyn till kulturresevatets värden. Planeringen har pågått sedan 2008 och under 2020 påbörjas byggnationen av den första etappen av den nya begravningsplatsen.

Järvafältet är ett område som i dagsläget erbjuder stockholmare stora möjligheter till rekreation, friluftsliv, skidåkning m.m. Den nya begravningsplatsen kommer på ett bra sätt att kunna integreras i miljön och tillföra ytterligare en dimension till området i likhet med t.ex. Strandkyrkogården.

Religiösa och kulturella traditioner ställer särskilda krav på utformningen av gravmark. Inom muslimsk tradition efterfrågas gravsättning på orörd mark, där det tidigare inte skett någon gravsättning. All orörd gravmark i västra Stockholm har tagits i bruk och muslimska gravsättningar hänvisas därför till Strandkyrkogården i södra Stockholm.

Förvaltningen fortsätter att under 2020 planera för anläggande av nya kistgravar för

bland annat muslimer på Råcksta begravningsplats. Genomförda vattenutredningar visar att markförhållandena inte är idealiska och en känslig recipient, Råcksta träsk ligger inom avrinningsområdet. Tillståndsprövningar görs innan genomförande. Projektet ska hantera drän- och dagvatten med utskifte av förorenade massor och beräknas ha en genomförandetid på två år. Ett sådant kistgravkvarter kommer dock inte lösa det långsiktiga behovet av kistgravar i västerort utan får ses som ett komplement till den planerade begravningsplatsen på Järvafältet.

Förväntat resultat

Ökat utbud av service genom nyanläggningar vid befintliga begravningsplatser samt nybyggnation.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Byggnation av begravningsplats på Järva friområde	2008-01-01	2022-12-31	
 Nya begravningskvarter på Råcksta begravningsplats	2006-01-01	2021-12-31	
 Utredning av kistminneslund på Strandkyrkogården	2020-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Nämndmål:

Kyrkogårdsnämnden bidrar till att skapa effektiva och hållbara transporter.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens tjänstebilar byts ut till el- eller biogasdrivna fordon. På stadens begravningsplatser sker interna transporter i första hand med elfordon. Dieseldrivna entreprenadmaskiner drivs till stor del med HVO-diesel. Skypemöten uppmuntras för att minska transportarbetet. Tjänsteresor inom landet sker i första hand med tåg.

Förväntat resultat

Minskade utsläpp och effektivt transportarbete.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

 Uppfylls helt

Nämndmål:

Kulturarvet på stadens begravningsplatser ska bevaras, vårdas och synliggöras

● Uppfylls helt

Beskrivning

Efter drygt 70 år är det angeläget att planera för en renovering av Skogskrematoriet inklusive kapell. Krematorieverksamheten sker i nya krematoriet på Skogskyrkogården. Kylrum, kisthissar etc. skall dock användas som tidigare. Genomförandebeslut fattas av KF 2020. Projektering och upphandlingar görs under året.

En kulturhistorisk inventering av gravvårdar vid stadens begravningsplatser har genomförts och en bevarandeplan har tagits fram. En värdering av materialet med förslag till bevarandeplan kommer så småningom att överlämnas till Länsstyrelsen för ställningstagande. Renovering av gamla gravmonument, staket och gjutjärnsdetaljer sker framför allt vid Norra begravningsplatsen.

Vård- och underhållsplaner ska tas fram för samtliga begravningsplatser. Färdiga planer finns för Sandborgskyrkogården, Galärvarvskyrkogården, Spånga kyrkogård, Hässelby begravningsplats, Brännkyrka kyrkogård och Västberga begravningsplats. Under året blir det aktuellt med att påbörja arbetet med en vård- och underhållsplan för Bromma kyrkogård.

En utredning görs över hur ett nytt staket kan byggas på Norra begravningsplatsen samt hur grindarna på Skogskyrkogården kan renoveras.

Samarbetet med Stockholms Stadsmuseum fortsätter, både vad gäller antikvariskt stöd vid underhålls- och upprustningsprojekt samt genom att muséet fortsätter att anordna visningsverksamhet, både vid världsarvet Skogskyrkogården och vid Norra begravningsplatsen.

Artregistret är ett verktyg som hjälper till med katalogisering och prioritering av trädvårdsinsatser under året. Under 2020 kommer fortsatt bekämpning av almsjuka att prioriteras. Almsjukan har nu även drabbat Skogskyrkogården där en av almarna i det stora entrélandskapet nu är drabbad av almsjuka. Flera av almarna har visat symtom på almsjuka, även en alm i meditationslunden "Almhöjden" på Skogskyrkogården. En strategi måste nu tas fram hur detta ska hanteras. Fler av almarna på Brännkyrka kyrkogård och Norra begravningsplatsen är också sedan tidigare hårt drabbade. Vaccinering prövas som metod för att förhindra spridning bland annat på almar på Norra begravningsplatsen. Ett fördjupat samarbete är önskvärt med stadens trädansvariga och Solna stad för att göra gemensamma insatser mot almsjukan och andra trädskjukdomar.

Allhelgonahelgen, Julafton, Mors och Fars dag är dagar där antalet besökare är stort på begravningsplatserna. Vid allhelgonahelgen beräknas ca 100 000 besökare vid begravningsplatserna och då planeras för sedvanliga aktiviteter med öppna kapell, musik i

kapellen och personal på plats som kan svara på frågor och hjälpa anhöriga med att hitta graven.

Förväntat resultat

Ett vårdat, mer tillgängligt och mer attraktivt kulturarv.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Allhelgonahelgen	2020-10-01	2020-11-01	
 Byte av Thujahäckar vid Norra begravningsplatsen	2015-01-01	2020-12-31	
 Framtagande av vård- och underhållsplaner	2016-01-01	2020-12-31	
 Föryngring av träd och annan vegetation	2016-01-01	2020-12-31	
 Projektering och renovering av krematoriekapellen på Skogskyrkogården	2018-01-01	2023-12-31	
 Renovering av gravvårdar med kulturhistoriskt värde	2015-01-01	2020-12-31	
 Upprustning av smyckningsplats vid Brännkyrka kyrkogård	2016-01-01	2020-12-31	
 Utredning av renovering och recirkulation av vatten vid "gråtande muren" vid Skogskyrkogårdens entré.	2018-01-01	2021-12-31	
 Utredning staket vid Norra begravningsplatsen	2018-01-01	2020-12-31	
 Workshop kring åtgärdsplan och ersättningsalternativ för almarna på Skogskyrkogården.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Världsarvet Skogskyrkogårdens värden ska förvaltas och förmedlas

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Skogskyrkogården är sedan 1994 uppsatt på Unesco:s lista över världsarv som ska skyddas, bevaras, levandegöras och överlämnas till kommande generationer. Dess unika status och kulturmiljö förvaltas utifrån en framtagen förvaltningsplan.

Under 2020 ska jubileerna, 25 år som världsarv samt 100 år sedan begravningsplatsen invigdes, särskilt uppmärksammas. Det kan bli aktuellt med ett samarbete med Ark Des som under 2020 har en utställning om Sigurd Lewerentz, en av Skogskyrkogårdens arkitekter.

Arbetet fortsätter med att ta fram ett antal indikatorer som bättre ska följa upp världsarvets autenticitet och integritet. Implementeringen av förvaltningsplanen ska också följas upp av världsarvsrådet. Världsarvsrådet ingår representanter från kyrkogårdsförvaltningen, länsstyrelsen, Stockholms stadsmuseum, stadsträdgårdsmästaren och stadsarkitekten. Under 2020 ska världsarvsrådet ta ställning till hur den nationella världsarvsstrategin ska implementeras.

Ett viktigt arbete med värden av världsarvet är regenereringen av tallbeståndet och annat växtmaterial på Skogskyrkogården. Detta har inte minst aktualiserats i och med att almsjuka

troligtvis under lång tid kan komma att prägla upplevelsen av entrélandskapet på Skogskyrkogården.

Världsarvet bidrar i hög grad till besöksnäringen i Stockholm. Att Stockholmare känner till "sitt" världsarv är en viktig del i Unesco:s strävanden att medvetandegöra världsarven -både ur ett lokalt och globalt perspektiv. Ett barn- och ungdomsperspektiv ska också finnas. Stockholms stadsmuseum sköter visningsverksamheten vid Skogskyrkogården på uppdrag av kyrkogårdsnämnden. Särskilda barnvisningar erbjuds till skolorna.

Världsarvet Skogskyrkogården är tillgängligt för besökare genom allmänna och bokningsbara visningar och ett säsongöppet Visitors center. Hemsidan www.skogskyrkogarden.stockholm.se stödjer besökare och intresserade innan, under och efter besöket. Den hjälper till vidare kunskap och erbjuder kartguider på åtta språk. Audioguider har tagits fram för att förbättra tillgängligheten och kunskapen om världsarvet.

Förväntat resultat

Ökad medvetenhet om världsarvet och dess värden. Ett tillgängligt och uthålligt besöksmål i Stockholm.

Analys

På grund av pandemin har öppningen av Visitors center flyttats fram till 30 maj. Stadsmuseet har inte erbjudit guidade visningar under april och maj. Förberedelser för Skogskyrkogårdens 100-års jubileum pågår dock med stor med reservation för inskränkningar utifrån rådande pandemiläge.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel Stockholmare som känner till att Skogskyrkogården är ett världsarv				60 %		65 %		2020
Analys Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelse.								
 Antalet besökare på Skogskyrkogårdens hemsida				145 939		121 000		2020
Analys Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelse.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Implementera ett program för hållbar turism i samverkan med Stockholms Stadsmuseum	2019-01-01	2020-12-31	
 Utveckla indikatorer för världsarvet Skogskyrkogården.	2019-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

● Uppfylls helt

Analys

Nämnden redogör i bilaga vilka åtgärder som planeras och genomförs utifrån Miljöprogram 2020-2023, Klimathandlingsplanen samt mål 15 i Agenda 2030.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● El- och värmeproduktion baserad på solenergi						25 MWh	3 420 MWh	2020
Analys Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelse.								
● Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter						2 %	2 % energieffektivisering relativt 2018	2020
Analys Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelse.								
● Totalt köpt energi i stadens verksamheter				3,11 GWh		2,9 GWh	1945 GWh	2020
Analys Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelse.								
● Återbruk inom stadens egen verksamhet (Stocket)						10 st	4 500 st	2020
Analys Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelse.								

Nämndmål:

Nämnden bidrar till att skapa en hållbar livsmiljö

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att minska koldioxidutsläpp genom att bland annat ha en krematorieverksamhet som helt drivs av biogas. Överskottsvärme från driften kan tas om hand för att värma ceremonilokaler och krematorierna. Därutöver arbetar nämnden med att ersätta oljepumpar med värmepumpar, förbättra isoleringen i byggnader och att använda mer elektriska maskiner för skötsel mm. Nämnden avser att under året ta fram uppföljningsbar statistik för nämndens koldioxidutsläpp.

Kyrkogårdsnämnden har slutit avtal med det nederländska företaget Ortho Metals om att ta hand om och återvinna metalldelar som återstår efter kremering. Det ekonomiska överskottet från denna process lämnas till Allmänna arvsfonden.

Förvaltningen använder inga kemiska bekämpningsmedel eller konstgödsel vid grönskötseln av begravningsplatserna. Komposteringsanläggningar finns på Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen där trädgårdsavfall omvandlas till trädgårdsjord. Övriga kyrkogårdar lämnar trädgårdsavfall till externa komposteringsanläggningar. Flisning görs av extern entreprenör. I framtiden kan det bli aktuellt att lämna trädgårdsavfall till stadens biokolanläggning i Högdalen.

Energieffektiviseringar sker genom konvertering av eluppvärmda byggnader samt utbyte av belysningsarmaturer. En uppföljning av vattenanvändningen och trimning av bevattningsanläggningarna kan bli aktuellt under året.

Förväntat resultat

Minskade utsläpp, effektiv energianvändning, ökad återvinning, minskning av miljö- och hälsofarliga ämnen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel biobränsle i stadens krematorier				100 %		100 %		2020
Analys Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelse.								
 Andel återvunnen metall efter kremation				100		100		2020
Analys Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelse.								
 Minskning ton CO2e till år 2023						31		2020
Analys Målet beräknas nås när nödvändiga investeringar genomförts. Under året prioriteras att ta fram ett uppföljningsverktyg för nämndens utsläpp.								
 Vattenförbrukning (bevattning och fastigheter)						235 000		2020
Analys Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelse.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Avveckling av oljeeldade värmepannor	2020-04-21	2023-09-30	
 Införande av nytt avfallssorteringskoncept	2015-01-01	2021-12-31	
 Medverka i stadens arbete med utveckling av biokol	2017-04-13	2020-12-31	
 Utbyte till LED ljuskällor inomhus och utomhus	2015-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utveckla system för insamling av elektronikavfall	2017-04-13	2020-12-31	

Nämndmål:

Stadens begravningsplatser är vackra och rofyllda kulturmiljöer med höga naturvärden.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadens begravningsplatser och kyrkogårdar utgör viktiga gröna lungor i stadsmiljön. De är värdiga och rofyllda platser för den enskilde besökaren. Under året fortsätter arbetet med att ta fram vård- och underhållsplaner som också inkluderar de gröna kulturvärdena.

Trädvårdsinsatser, återplanteringar och häckrenoveringar, bland annat utbyte av Thujahäckar vid Norra begravningsplatsen fortsätter. I framtagande av skötselplaner och i skötseln av grönytor ska främjande av biotopvärden särskilt uppmärksammas.

Ett program för att förbättra ljudmiljön ska tas fram. Samråd med trafikkontoret och miljöförvaltningen fortsätter för att om möjligt hitta lösningar för att minska trafikbullret på stadens begravningsplatser. När maskiner byts ut ska också bulleraspekterna vägas in.

Gravrättsinnehavare med skötselavtal erbjuder perennalternativ men fortfarande så planteras årligen ca 140 tusen annueller ut på begravningsplatserna. Informationsinsatser ska genomföras inför skötselsäsongen 2021 för att om möjligt minska beställningen av annueller till förmån för perennplanteringar.

Under 2020 kommer särskilt fokus läggas på det Globala Agenda 2030-målet som handlar om "Liv på land", det vill säga om den biologiska mångfalden. Begravningsplatserna har ofta ett rikt växt- och djurliv med höga biotopvärden. Det har tidigare genomförts biotopinventeringar av begravningsplatserna och det har tagits fram skötselplaner i anslutning till inventeringarna. Utbildningsinsatser kring biotopvärden ska genomföras och aktualisering av skötselplanerna kan bli aktuellt.

Förväntat resultat

Begravningsplatserna är uppskattade besöksmål. Den biologiska mångfalden ska öka. Bullret ska minska.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel besökare som upplever Stockholms begravningsplatser som rofyllda				83		84		2020
Analys Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelse.								

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	Utbildningsinsatser och skötselplaner för att öka biologisk mångfald	2020-01-01	2022-12-31	
▶	Åtgärdsplan buller	2015-01-01	2021-12-31	

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Nämndens verksamhet påverkas i hög grad av det rådande pandemiläget. Kvälls- och helgtjänstgöring har införts på krematorierna. Vid vissa arbetsplatser medför pandemin en del övertidsarbete. Sjuktalet hålls på en förhållandevis låg nivå. Eftersom effekterna av pandemin kommer att påverka nämndens verksamhet under lång tid framöver ställs krav på uthållighet inom organisationen.

Nämnden har en effektiv förvaltning som medför att begravningsavgiften kan hållas på en låg nivå. Upphandlingar följs upp systematiskt och andelen elektroniska inköp ökar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,7 %			98,8 %		100 %	100 %	Tertial 1 2020
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,7 %			98,7 %		100 %	100 %	Tertial 1 2020
  Nämndens prognossäkerhet T2				3 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2020
Analys								
Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelse.								

Nämndmål:

Nämndens verksamhet ska präglas av god budgethållning

 Uppfylls helt

Beskrivning

Samtliga enhetschefer gör budgetuppföljningar med respektive avdelningschef. I samband med tertialrapport 2 sker också uppföljning av verksamhet och ekonomi med förvaltningschefen. Förvaltningsledningen följer upp ekonomin månadsvis. Särskilt fokus är på kostnader för underhållsåtgärder, uppföljning av investeringsbudgeten samt erhållna intäkter.

Förväntat resultat

Effektivitet och transparens. Chefer och medarbetare ska ha god kunskap om hur budgeten fördelas och följs upp. Beredskap ska finnas för justeringar under året. Prognossäkerheten ska vara god.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

◆ Uppfylls delvis

Analys

Årsmålet för Aktivt Medskapandeindex i medarbetarundersökningen uppnås inte. Dock går det att skönja en betydande förbättring av resultaten jämfört med föregående år. Nämnden kommer under 2020 rikta särskild uppmärksamhet mot förvaltningens arbetsmiljö och särskilt de områden där målunderskridande görs.

Sjuktalet får anses relativt låga utifrån rådande pandemiläge. Medarbetarna har uppmanats att stanna hemma vid minsta symtom och de personer som kunnat arbeta hemifrån har gjort detta i allt högre grad.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Aktivt Medskapandeindex	77	78	77	71		82	82	2020
● Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	25 %				10 %	5 %	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2020
● Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram				100 %		100 %	90 %	2020
Analys								
Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelse. Index har gått upp sex enheter sedan förra mätningen. Särskild vikt kommer att läggas vid att analysera svarsfrekvensen (71 %) som är avsevärt lägre än stadens snitt.								
● Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts						10 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2020
Analys								
Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelse.								
◆ Index Bra arbetsgivare				76		84	84	2020
Analys								
Indikatorn följs upp i verksamhetsberättelse. Bedömningen är att årsmålet inte nås även om medarbetarenkätens resultat väsentligen har förbättrats jämfört med tidigare års resultat. Som redovisas i särskilt uppdrag visar förvaltningens sammanhållning under pandemin på en god arbetsmiljö. Varför detta inte fullt ut framgår av index kommer att analyseras.								
● Sjukfrånvaro	5 %	3,5 %	6,3 %	5,2 %	4,8 %	4,8 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2020
● Sjukfrånvaro dag 1-14	2,1 %	2 %	2,3 %	2,1 %	2,8 %	2,8 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2020

Nämndmål:

Kyrkogårdsnämnden ska vara en bra arbetsgivare

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen har ca 100 tillsvidare-anställningar och 150 säsonganställda kyrkogårdsarbetare. Dessa arbetsleds av lagbasar som i många fall också har en tidsbegränsad anställning som säsonganställd. Alla medarbetare ska bidra till att skapa en bra arbetsplats som kännetecknas av hög kompetens, ett professionellt och etiskt förhållningssätt, delaktighet och ansvarstagande, hög trivsel, ett öppet och bra arbetsklimat samt låg sjukfrånvaro.

Medarbetare och chefer erbjuds löpande kompetensutveckling utifrån behov och individuella kompetensutvecklingsplaner. Alla medarbetare erbjuds en friskvårdssubvention. På Norra begravningsplatsen färdigställs upprustningen av arbetslokalerna vid kvarter 15 C, lokaler som olyckligt brandskadades under 2019.

Förväntat resultat

En bra arbetsplats som kännetecknas av hög trivsel, låga sjuktal samt ett öppet och bra arbetsklimat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Upprustning av personallokaler vid kv 15 C på Norra begravningsplatsen	2019-01-01	2020-12-31	
 Upprustning av verksamhetslokaler vid kvarter 21, Skogskyrkogården.	2019-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

Medarbetare och chefer ska ha rätt kompetens, ett etiskt förhållningssätt samt ge ett värdigt bemötande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Arbetsmiljön förbättras med hjälp av ombyggnader av personallokaler och genom översyn av arbetsrutiner. Etiska aspekter ska ständigt vara närvarande i det dagliga arbetet och ska följas upp vid arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal.

Förvaltningen har anslutit sig till SKKF:s riktlinjer för krematorieverksamheten.

Förvaltningen följer också rekommendationer i dokumenten "Etiska riktlinjer vid gravgrävning" och "Risker och etiska aspekter vid gravgrävning" från Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation.

Medarbetarnas kompetensutveckling och individuella kompetensutvecklingsplaner följs upp vid medarbetarsamtalen. Varje enhet och avdelning gör uppföljningar av kompetensutvecklingsbehoven på en mer övergripande nivå.

Förväntat resultat

Kompetenta medarbetare, nöjda kunder och besökare

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Driftbudget	Budget 2020	Prognos 2020
Kostnader	Mkr	Mkr
Förvaltningschef, nämnd och stab	7,5	7,5
Begravnings- och serviceavdelningen	100,5	100,3
Tekniska avdelningen	44,2	45,4
Administrativa avdelningen	30,5	30,5
Kapitaltjänstkostnader	33,3	33,3
Summa kostnader	216,0	217,0
Intäkter		
Avgifter	15,0	15,0
Fond uttag	10,0	10,5
Övrigt	11,5	12,5
Summa intäkter	36,5	38,0
Netto	179,5	179,0

Prognosen redovisar ett överskott med 0,5 mnkr.

Överskottet beror på ökade avtalskremationer med 1 mnkr och ökade fonduttag med 0,5 mnkr. Kostnaderna för bl.a. underhåll av krematorierna ökar med 1,2 mnkr.

Investeringar

Investering	Budget 2020	Prognos 2020
Järva begravningsplats	96,3	50,0
Maskiner	4,0	4,0
Ekonomibyggnad 15c	25,0	12,0
Vintervatten Skogskyrkogården	19,0	19,0
Övrigt	12,0	21,0
Summa	156,3	106,0

Prognosen redovisar ett överskott med 50,3 mnkr. Överskottet härrör från förseningar inom projekten Järva begravningsplats och renoveringen av ekonomibyggnader vid kv. 15 C på Norra begravningsplatsen. Båda projektens byggentreprenader har överklagats till förvaltningsrätten. En ny upphandling av byggentreprenaden för kv. 15 C pågår. Markentreprenad 1 för Järva begravningsplats avvaktar beslut i förvaltningsrätten. Entreprenaden kan tidigast komma igång efter sommaren.

Kvalitetsarbete

Alla enheter har tagit fram kvalitetsgarantier som godkänts av förvaltningschefen. I samband med tertialrapport 2 planeras att alla enhetschefer har en genomgång med förvaltningschefen om verksamheten och hur väl de uppfyller kvalitetsmål, ekonomi mm.

Konsekvenser av pågående pandemi

Pandemin har påverkat nämndens verksamhet från och med april månad och med ännu större effekt efter påskhelgen. En krisledningsplan togs fram i början av april. Inledningsvis var det stor efterfrågan på jordbegravningar och då specifikt på Strandkyrkogården och Spånga kyrkogård. Begravningsstiderna har här utökats till 3-4 begravningsstider per dag och kyrkogård under veckorna, men väntetiden för jordbegravning har tidvis varit upp till två veckor. Vi ser för närvarande avmattning i den delen.

Antalet kylrumsplatser har successivt utökats inom förvaltningens egna lokaler. Ett samarbete med Region Stockholm medgav under en period att de också kunnat nyttja kylrumsplatser i nämndens lokaler. Nämndens kylrum är för närvarande belagda av i första hand kistlagda stoft för boende i Stockholm i avvaktan på kremering, ceremoni och jordbegravning. Planering finns för extra kylrumskapacitet om nödvändigt. Krematorierna har efter påskhelgen utökat antalet kremeringar till maximal kapacitet. Driften har utökats till lördagar. Skifttjänstgöring har införts. Fullskalig drift av krematorierna förväntas pågå långt in i sommarmånaderna.

Antalet begravningsceremonier har minskat med anledning av att anhöriga i högre utsträckning valt att kremera den avlidne innan ceremoni och i och med detta kan avvakta med begravningsceremonin. Detta innebär att förvaltningen måste ha förhöjd beredskap med ökat antal ceremonitider under sommaren och hösten.

Förvaltningen har intill idag haft liten sjukfrånvaro och knappast någon sjukfrånvaro på grund av detekterad Coronasmitta.
